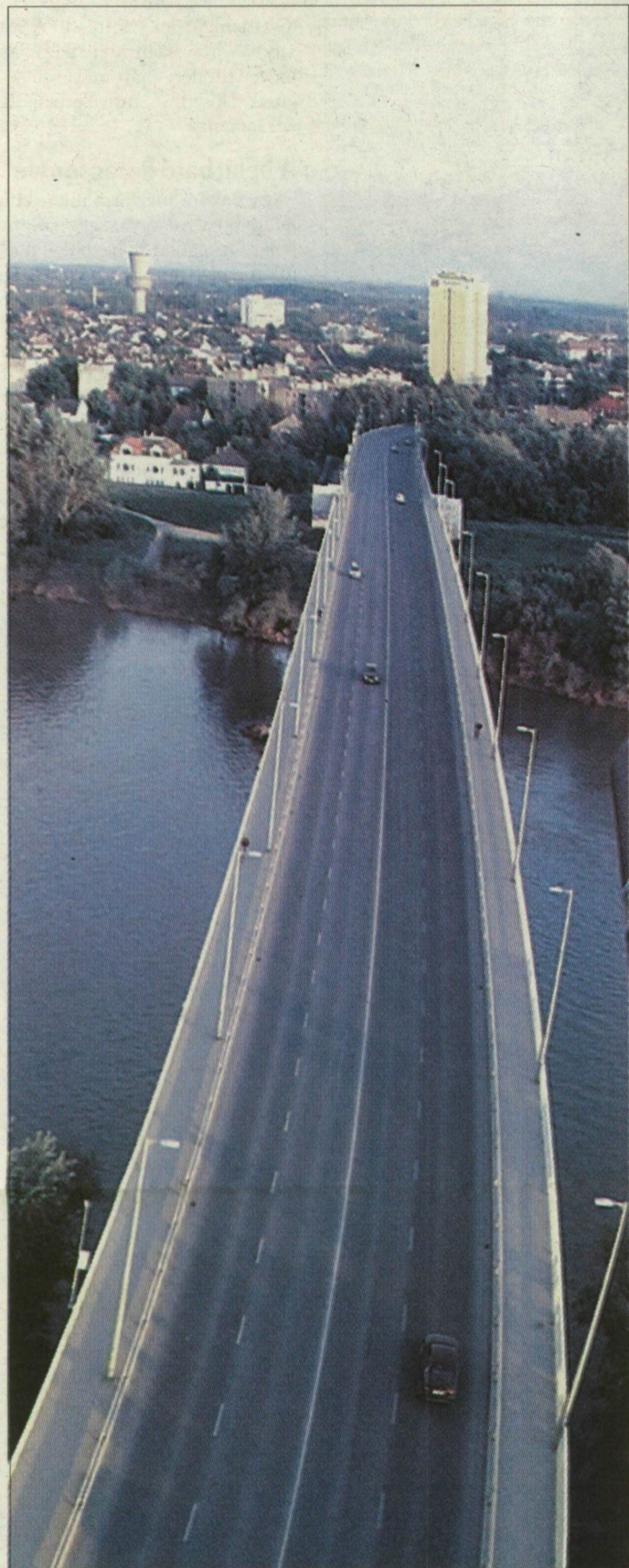

Két hidat robbantottak föl 1944-ben, egyet átadtak 1979-ben

Pusztítás és építés évfordulója – 2004

Madártávlatból a Tiszán átívelő, 25 éves híd Fotó: Miskolczy Róbert

Bertalan híd, 1979. Az úgynevezett szabad szerelés árvíz közben Fotó: Gáll Endre

Ötven éve robbantották föl a szegedi közúti és a vasúti hidat, huszonöt éve adták át a Bertalan hidat. A vasúti Tisza-híd 1858-ban lett kész: francia tervek és teljesen újszerű technika eredményeként. A könnyed, csipkeszerű közúti híd magyar mérnök tervezte, de a híres Eiffel irodája ütötte rá a pecsétet. A legifjabb, a Bertalan híd pedig rekorderek számát hatalmas méreteivel.

Szeged első Tisza-hídját az Osztárk Államvaspálya Társaság építette. A kétvágányú vasúti híd tervezője egy francia mérnök volt, a híres festő névrokona, M. Cézanne. Az építés előtt hét hónapig mérnökök vizsgálták a Tisza vízjárását, hogy az építkezés zavartalan legyen. A megbízást 1856-ban nyerték el, és 1859-re kellett elkészülnie a műnek. Cézánnék azonban hét hónappal a határidő előtt, 1858. december 2-án adták át a vasszerkezetű átkelőt a forgalomnak.

Magyarországban először alkalmazták a pillérek alapozásánál légnyomásos módszert. Egy túlnyomásos kamrát, keszont süllyesztettek a mélybe, ahol szűk térben, pislákoló, kormo-

zó mécsesek fénye mellett ástott két munkás. A híd ívtartóit Párizsban szegecselték össze géppel, és vasúton hozták Szegedre. Magyarország első kétvágányú vasúti hídjának legnagyobb baja az volt, hogy a vonatoknak nagyon szűk ívben kellett a magasra helyezett nagyállomásról a folyó fölé kanyarodniuk.

A vasúti hidat 1944-ben többször bombázták amerikai és angol gépek. A szovjetek ideiglenes fahidat építettek a helyén, amely 1946-ban megdőlt, elbontották. A folyóból a vashíd roncsait végül csak 1964-ben szedték ki.

A belvárosi közúti Tisza-híd építését, Feketeházy János és Gustav Eiffel tervei alapján, 1880-ban kezdték el, s a kész alkotást 1883-ban szentelték fel. A karcsú, csipkeszerű hídon a város vámat szedett, bár azt ajándékba kapta. 1908-tól két vágányon villamos döcögött át a magasra ívelő pályán Újszegedre. Amikor 1918-ban szerb megszállás alá került Újszeged, lezárták a hidat és a síneket is fölszedték. A híd állapota egyébként sem volt megnyugtató, a megerősítés után, a 40-es években megállapították, hogy a mederben álló pillér Újszeged felé eltolódott, a híd pá-

MA MÁR MÁSKÉPP ÉPÜLNE

Magasra kell fölkapaszkodnia a közúti forgalomnak a szegedi Bertalan hídon. Ennek oka az, hogy annak idején a hazai ipar gerinclemez híd-tudott gyártani – magyarázza Jójárt János. A megyei közútközvetítő hídmérnök mutatja a terveket is: lehetett volna ferdekábeles, függesztett szerkezet is építeni, hiszen az Alföldön kis magasságú hidak kellene, de a kábelt nyugatról kellett volna importálni. A Bertalan híd gerendája nagyon magas, hat és fél méteres, miközben ha pilont (oszlopot) állítanak, és arra függesztik a szerkezetet, kétféle magasság elég lett volna. Azóta sokkal nagyobb szakítószilárdságú acélt, és jobb minőségű betont tudnak előállítani, így egy ma épülő híd már egészen más szerkezetű és megjelenésű lenne. A mostanában készülő tervek tetszetős, kábelen függő szerkezeteket álmolnának a Maros és a Tisza fölé.

lyája 42 centit süllyedt. A németek 1944-ben fölrobbantották a hidat, felújított maradványai később négy kisebb híddá lettek szerbe Magyarországon. Az új, alsó pályás Belvárosi hidat a MÁVAG 1948-ra szerelte össze. 1969-ig, igaz már csak egy vágányon, a villamos újra járt Újszegedre.

Magyarország legnagyobb támaszközű acél, gerinclemez hídja a Bertalan. Helye a körút vonalán adott volt. Alapozásához hajóról fúrtak le negyven méter mélyre cölöpöket, és betonozták egy hosszú ormánycsővel a víz alatt. Ezt a technikát is itt használták először

Magyarországon. Az acél szerkezetet a Ganz-MÁVAG hídüzeme készítette Budapesten, egyes darabokat egy száztonnás úszódaruval emeltek be a folyó fölé. A szerkezetet 140 ezer szegecs és csavar fogja össze. A 141 méteres nyílású, 761 méter hosszú hidat 1979-ben adták át. A fentiekén túl az is kiderül A Csongrád megye hídjai című kötetből, hogy az „új hidat” 2001-ben nevezték el Bertalan Lajos mérnökről. Nemrég óriási költséggel megfiatalították, lassan pusztuló szerkezetét újra megóvták a maró sótól, a korróziótól – legalább 15 évre.

MOLNÁR B. IMRE

Megérkeztünk!

Kábeltelevíziós szolgáltatás már az Ön otthonában is!

Van, aki még nem ismeri...

...van, aki már tudja, hogy milyen kényelmes szórakozás

matáv.k.a.b.e.l. TV

A részletekről érdeklődjön ügyfélszolgálati irodánkban:

Hódmezővásárhely
6800 Hódmezővásárhely,
Kossuth tér 7.
Telefon: 06 62 244 949

Értékesítés már a Matáv Pontokban is!

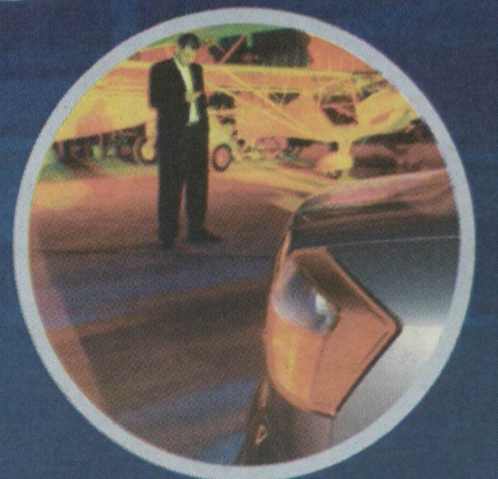
matáv pont

matáv.k.a.b.e.l. TV www.matavkabel.hu

HASZNÁLT AUTÓ
FINANSZÍROZÁS

ÖN ÉS MI
A BIZTOS PÁROS

- Közvetlenül a tulajdonostól vásárolhat, egyéb járulékos költségek nélkül
- finanszírozás akár a gépjárművek 12 éves koráig
- Casco mentes és devizás konstrukciók
- teljes körű ügyintézés - átirás, biztosítás kötés - közvetlenül a Lombard Lízing Rt. irodájában.

LOMBARD PÉNZÜGYI ÉS LÍZING RT.

Szegedi Iroda: 6722 Szeged, Tisza L. krt. 76. ■ Tel.: 62-564-702